

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ЧЕРВОНІЙ ГУБЕР"

адреса: 02000, м. Київ, вул. Митрополита Андрія Шептицького, буд. 10,
реєстраційний номер запису у Реєстрі ГО 1510660, email:
Redguber@protonmail.com.

Т.в.о. Голови Державної служби
України з питань праці
В.В. Сажієнку
Вул. Десятинна, 14,
Київ, 01601

Заява

Згідно з Положенням про Державну службу України з питань праці, затвердженим постановою КМ України від 11.02.2015 р. №96, (п.1) саме Державна служба з питань праці є центральним органом виконавчої влади з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, а також має своїм завданням (підп. 43, 46 п.4) здійснення роз'яснень з питань дотримання та запобігання порушенням законодавства про працю.

Враховуючи вказані вище повноваження Державної служби України з питань праці, прошу очолювану Вами Службу здійснити правовий аналіз, наведеної нижче фактично існуючої ситуації, та надати фахові офіційні роз'яснення з поставлених мною питань, що вказані після опису ситуації.

Опис ситуації, яка фактично склалася:

У червні 2020 року рішенням Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка було реорганізовано структурний підрозділ – юридичний факультет і на його матеріальній базі створено новий структурний підрозділ – інститут права.

Після цього наказом ректора закладу вищої освіти, виданим на виконання ухвали Вченої ради, було скорочено посаду декана факультету та посади заступників декана (копія наказу додається).

В п.3 наказу ректора вказано: «Виконуючим обов'язки директора Інституту призначити ...(ППІ)...».

В п.4 наказу ректора вказано: «Виконуючому обов'язки директора інституту розробити та подати на затвердження структуру та штатний розпис Інституту».

Через кілька днів після призначення особи виконуючим обов'язки директора інституту, цю саму особу було призначено на умовах сумісництва професором однієї з кафедр того самого інституту (копія частини тексту наказу додається).

Таким чином, за наявності вакантної посади директора інституту, протягом одного року одна особа перебуває в статусі виконуючого обов'язки директора інституту по вакантній посаді директора та працює професором кафедри на умовах сумісництва. Тобто, внутрішнє сумісництво в особи оформлене відносно статусу виконуючий обов'язки директора інституту по вакантній посаді як основного місця роботи.

Коректність такого призначення виконуючим обов'язки директора інституту викликає сумнів з огляду на наступні положення чинного законодавства та статуту Університету.

1. Згідно з роз'ясненням Державного комітету Ради міністрів СРСР з питань праці та заробітної плати та Секретаріату Всесоюзної центральної ради професійних спілок №30/39 від 29.12.1965 року [«Про порядок оплати тимчасового заміщення»](#): п.2 *«Призначення працівника виконуючим обов'язки по вакантній посаді не допустиме. Це можливо лише за посадою, призначення на яку здійснюється вище стоячим органом управління. В такому випадку керівник підприємства, установи, організації зобов'язаний не пізніше місячного строку з дня прийняття працівника на роботу надати вище стоячому органу управління документи для його призначення на посаду. Цей орган в місячний строк з дня отримання документів повинен розглянути питання і повідомити керівнику про результати»*.

Таким чином, призначення виконувача обов'язків по вакантній посаді допустиме лише за умови, що призначення на цю посаду здійснює орган управління, який здійснює управлінські функції щодо всього підприємства, установи, організації, і лише щодо його керівника. Відповідно до ст.6 Закону України [«Про управління об'єктами державної власності»](#) *«уповноважені органи управління відповідно до покладених на них завдань: 1) приймають рішення про створення, реорганізацію і ліквідацію підприємств, установ та організацій, заснованих на державній власності;*

...3) затверджують статуту (положення) підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління, і господарських структур та здійснюють контроль за їх дотриманням; 4) призначають на посаду та звільняють з посади **керівників** державних ...установ, організацій ... укладають і розривають з ними контракти, здійснюють контроль за дотриманням їх вимог; ... 21) організовують і проводять конкурси з визначення керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки;...».

Згідно з п.1.2. Статуту Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, у підпорядкуванні якого перебуває Університет, є Міністерство освіти і науки України».

Увесь перелік наведених повноважень вище стоячого органу управління відносно Київського національного університету імені Тараса Шевченка відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здійснює виключно Міністерство освіти і науки України, а саме:

- п.1 ч.2 ст.15 Закону «Про вищу освіту»: «2. Засновник (засновники) закладу вищої освіти або уповноважений ним (ними) орган:

1) затверджує статут закладу вищої освіти та за поданням вищого колегіального органу громадського самоврядування закладу вищої освіти вносить до нього зміни або затверджує нову редакцію;

2) укладає в місячний строк контракт з керівником закладу вищої освіти, обраним за конкурсом у порядку, встановленому цим Законом;

3) за поданням вищого колегіального органу громадського самоврядування закладу вищої освіти достроково розриває контракт із керівником закладу вищої освіти з підстав, визначених законодавством про працю, чи за порушення статуту закладу вищої освіти та умов контракту;

4) здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю закладу вищої освіти;

5) здійснює контроль за дотриманням статуту закладу вищої освіти;

6) здійснює інші повноваження, передбачені законом і статутом закладу вищої освіти.»;

- ч.3 ст.42 Закону «Про вищу освіту»: «3. Засновник (засновники) або уповноважений ним (ними) орган (особа) зобов'язаний оголосити конкурс на заміщення посади керівника закладу вищої освіти не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку контракту особи, яка займає цю посаду. ...

Засновник (засновники) або уповноважений ним (ними) орган (особа) протягом двох місяців з дня оголошення конкурсу на посаду керівника закладу вищої освіти приймає (приймають) пропозиції щодо претендентів на посаду керівника закладу вищої освіти і протягом 10 днів з дня завершення терміну подання відповідних пропозицій вносить (вносять) кандидатури претендентів, які відповідають вимогам цього Закону, до закладу вищої освіти для голосування...

З особою (кандидатурою), обраною керівником закладу вищої освіти відповідно до вимог цього Закону, засновник (засновники) або уповноважений ним (ними) орган (особа) укладає контракт строком на п'ять років ...

Керівник закладу вищої освіти може бути звільнений з посади засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом (особою). ...».

Єдиний виключний випадок для призначення виконувача обов'язків по вакантній посаді передбачений в ч.4 ст.42 Закону України «Про вищу освіту» і стосується він лише керівника новоствореного закладу вищої освіти: *«Засновник (засновники) новоутвореного закладу вищої освіти або уповноважений ним (ними) орган (особа) призначає (призначають) виконувача обов'язків керівника закладу вищої освіти, але не більш як на шість місяців.»*. Саме тому після закінчення повноважень за контрактом Губерського Л.В. на посаді ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка міністр освіти і науки влітку 2020 року прийняв рішення про те, щоб покласти виконання обов'язків на діючого працівника Університету – голову вченої ради Університету, а не про призначення виконувача обов'язків за вакантною посадою ректора.

Таким чином, чинне законодавство не передбачає можливості призначення виконувача обов'язків керівника структурного підрозділу по вакантній посаді. Натомість відповідно до ч.1 ст.43 Закону України «Про вищу освіту»: *«Керівник закладу вищої освіти за згодою більшості від повного складу органу громадського самоврядування факультету (навчально-наукового інституту) закладу вищої освіти призначає керівника факультету (навчально-наукового інституту) на строк до п'яти років та укладає з ним контракт. Інші питання щодо порядку призначення керівника факультету (навчально-наукового інституту) визначаються статутом закладу вищої освіти.»*. Отже, призначення керівника структурного підрозділу має простий механізм реалізації, який не потребує проведення виборів, і обумовленого цим тривалого виконання обов'язків директора інституту.

Крім того, [Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка](#) не передбачає можливості призначення виконувача обов'язків директора інституту по вакантній посаді, натомість в підп.7 п.6.14. Статуту передбачена можливість покладання обов'язків декана факультету (директора інституту) *«на будь-якого науково-педагогічного працівника факультету (інституту) до видання наказу про призначення декана факультету (директора інституту)»*.

Подібна правова позиція щодо можливості призначення керівника структурного підрозділу за вакантною посадою і в період тимчасової

відсутності працівника зустрічається і в [роз'ясненнях міністерства соціальної політики](#) від 21.07.2011 № 590/13/84-11 //.

Разом з тим, для визначення усіх необхідних ознак законності або незаконності описаного в цій заяві призначення виконувача обов'язків вважаємо необхідним отримання роз'яснення Державної служби України з питань праці.

Враховуючи вищевикладене, керуючись Положенням про Державну службу України з питань праці, затвердженим постановою КМ України від 11.02.2015 р. №96, прошу:

1. Роз'яснити чи передбачена чинним законодавством можливість призначення виконуючого обов'язки керівника структурного підрозділу державного закладу вищої освіти керівником цього закладу освіти за вакантною посадою керівника цього структурного підрозділу?
2. Роз'яснити чи дозволяє чинне законодавство розглядати перебування в статусі виконувача обов'язків керівника структурного підрозділу державного закладу вищої освіти за вакантною посадою основним місцем роботи ?
3. Роз'яснити чи тотожними з правової точки зору є ситуації коли: а) за вакантною посадою керівника структурного підрозділу державного закладу вищої освіти повноваження цього керівника покладаються на іншого штатного працівника цього самого структурного підрозділу, та б) за вакантною посадою керівника структурного підрозділу державного закладу вищої освіти призначається виконувач обов'язків керівника структурного підрозділу, для якого це виконання обов'язків стає основним місцем роботи?
4. Роз'яснити чи передбачена чинним законодавством можливість роботи на посаді професора кафедри на умовах сумісництва з одночасною роботою за основним місцем роботи в якості виконувача обов'язків керівника того самого структурного підрозділу, де функціонує відповідна кафедра?
5. Роз'яснити чи може розглядатися призначення виконувачем обов'язків керівника інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка здійснене наказом ректора КНУ імені Тараса Шевченка № 407-32 від 19.06.2020 р. як призначення працівника виконуючим обов'язки по вакантній посаді, призначення на яку здійснене вище стоячим органом управління про яке йдеться в п.2 роз'яснення Державного комітету Ради міністрів СРСР з питань праці та заробітної плати та Секретаріату Всесоюзної центральної ради професійних спілок №30/39 від 29.12.1965 року [«Про порядок оплати тимчасового заміщення»](#)?
6. У випадку, якщо, на думку, Державної служби України з питань праці, призначення виконувачем обов'язків керівника інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка здійснене наказом ректора КНУ імені Тараса Шевченка № 407-32 від 19.06.2020 р. слід розглядати як призначення працівника виконуючим обов'язки по вакантній посаді, призначення на яку здійснене вище стоячим органом управління, прошу роз'яснити порядок виконання ректором Київського національного університету імені Тараса Шевченка обов'язку встановленого в п.2 роз'яснення Державного комітету Ради міністрів СРСР з питань праці та заробітної плати та Секретаріату Всесоюзної центральної ради професійних спілок №30/39 від 29.12.1965 року [«Про порядок оплати тимчасового заміщення»](#) :

«не пізніше місячного строку з дня прийняття працівника на роботу надати вище стоячому органу управління документи для його призначення на посаду», а також роз'яснити який орган в місячний строк з дня отримання документів повинен розглянути питання призначення виконувача обов'язків директора інституту права і повідомити ректора про результати?

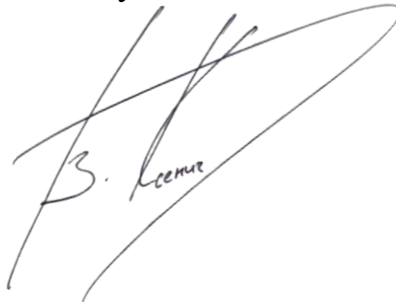
7. Здійснити перевірку Київського національного університету імені Тараса Шевченка в частині законності призначення Орлюк О.П. виконувачем обов'язків директора Інституту права по вакантній посаді директора інституту права та призначення її за сумісництвом на посаду професора кафедри інтелектуальної власності.
8. В разі виявлення достатніх підстав, просимо притягнути винних службових осіб Київського національного університету імені Тараса Шевченка до встановленої законом відповідальності.

Відповідь на цю заяву прошу підготувати у письмовому вигляді та надіслати у електронному вигляді на yksenich@gmail.com, у паперовому на адресу м. Київ, вул. Митрополита Андрія Шептицького 10 та повідомивши мене про можливість отримання відповіді особисто за номером тел.+380931559667

Додатки:

1. Копія наказу ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка № 407-32 від 19.06.2020 р. «Про створення Інституту права».
2. Копія наказу з інформацією про перебування Орлюк О.П. на посаді професора на умовах сумісництва.

13.07.2021

Голова ГО «Червоний Губер»
Ксеніч Володимир

Додатки:

№1

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Н А К А З

«19» 06 2020 р.

№ 404-32

*Про створення Інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

У зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці, з метою: підвищення якості вищої освіти у сфері права з урахуванням сучасних вимог; удосконалення кадрової політики; поєднання вищої правової освіти в університеті з науковою та практичною діяльністю для поліпшення конкурентоспроможності випускників університету; посилення співпраці з державними органами та підприємницькими структурами, зарубіжними правничими школами, на виконання рішення Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 18 червня 2020 р. (протокол №11),

н а к а з у ю :

1. Реорганізувати з 23 червня 2020 року юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка, створивши на його матеріальній базі Інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі - Інститут) як структурний підрозділ університету.
2. Як наслідок реорганізації скоротити посаду декана юридичного факультету (1 одиниця), заступників декана юридичного факультету (4 одиниці).
3. Виконуючим обов'язки директора Інституту призначити доктора юридичних наук професора Орлюк Олену Павлівну.

4. Виконуючому обов'язки директора Інституту розробити та подати мені на затвердження структуру та штатний розпис Інституту.

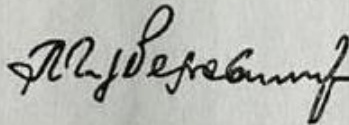
5. Начальнику планово-фінансового відділу Білявській О. Б. внести відповідні зміни до структури та штатного розпису університету.

6. Начальнику відділу кадрів Іванченку О.Г., на виконання пп. 1-2 цього наказу, здійснити переведення, звільнення та працевлаштування працівників у порядку, визначеному законодавством.

7. Керівнику відділу діловодства та архіву Чворун Г. А. довести цей наказ до відома проректорів, директорів інститутів, деканів факультетів, керівників інших структурних підрозділів.

7. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Ректор

Л. В. Губерський

Погоджено:

Перший проректор

Проректор

Начальник ЮВ

Начальник ПФВ

Начальник ВК

О.К.Закусило

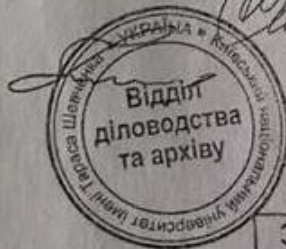
В.А.Бугров

І. В. Саленко

О. Б. Білявська

О. Г. Іванченко

З ОРИГІНАЛОМ ЗГІДНО

Керівник відділу діловодства
та архіву
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

особового складу

Орлюк Олені Павлівні, доктору юридичних наук, професору, професору (0.5 ст.) кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права Інституту права з 01.07.2021 р. по 30.06.2022 р. продовжити термін роботи на посаді професора (0.5 ст.) кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права Інституту права на умовах сумісництва з оплатою від посадового окладу 20507.09 грн., з 01.12.2021 р. - 22220.41 грн. /за рахунок спеціального фонду-освіта/ зі збереженням раніше встановлених: доплат за науковий ступінь - 25%, вчене звання - 33%, надбавки за вислугу років (стаж педагогічної роботи) - 30%.

Орлюк О.П.